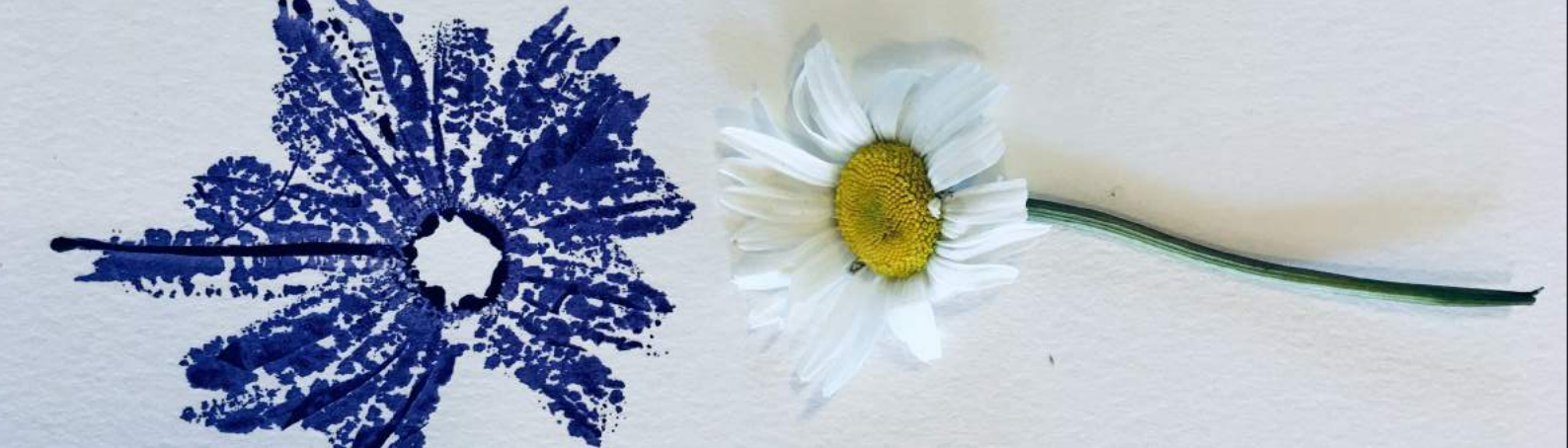

ÅRSRAPPORT 2020

BALLERUP
KOMMUNE

Indhold

1. Skoletjenesten Pederstrup
2. Coronavirus
3. Dagtilbud
4. Skoler
5. Kommende forløb
6. 5 år med Skoletjenesten Pederstrup
7. Pederstrup og lokaler
8. Statistik

Sara Kvist
Historiker

Lisa Tornberg
Pædagog/
Naturfaglig
formidler

**Camilla Kaas
Jensen**
Naturformidler

**Camilla
Lindberg**
Biolog &
Naturvejleder

Janus Clausen
Historiker &
Koordinator

1. SKOLETJENESTEN PEDERSTRUP

Skoletjenesten Pederstrup formidler Ballerup Kommunes natur, miljø og kulturhistorie gennem levende og involverende læringsforløb til kommunens folkeskoler og dagtilbud.

I denne årsrapport samler vi op på 2020, der har budt på nye og uventede udfordringer. På trods af dette er det lykkedes at gennemføre læringsforløb, udvikle og afprøve nye forløb og tilbud samt søsætte nye projekter og samarbejder.

Det er fem år siden i år, at Skoletjenesten Pederstrup officielt startede op, og vi vil derfor i denne rapport også se tilbage på dele af de sidste fem års udvikling.

2020 i tal

I alt har 4.310 børn og unge fra vuggestue til udskolingen, samt 521 pædagoger og lærere deltaget i læringsaktiviteter. I alt er 224 enkeltstående forløb blevet afviklet ud af 362 bookede.

Faglighed

Skoletjenesten Pederstrup (SP) er en del af C-SIK og bestod i 2020 af 1 natur-

vejleder/biolog, 2 historikere, 1 pædagog/snart-naturvejleder samt 1 naturformidler (timeansat). Med denne sammensætning af natur- og kulturfaglige baggrunde ønsker SP at favne folkeskolens fagområder i bredeste forstand, men også bidrage til perspektiver på det enkelte fags tematikker. Tværfaglighed er således en vigtig del af SP.

Vi tror på, at læring skal være inspirerende og vække nysgerrighed og glæde ved viden. Det søger vi at opnå gennem forløb som bygger på aktiv deltagelse og dialog, leg og hands-on praksis, sanseindtryk, oplevelse og undren.

Vores læringstilbud er tilrettelagt med henblik på at supplere og kunne integreres i skoler og dagtilbuds hverdag. Det er således målsætningen, at alle forløb skal have et højt fagligt niveau og understøtte læreplaner og Fælles Mål.

Deltagelse i læringsforløb hos Skoletjenesten Pederstrup (SP) er gratis for folkeskoler og dagtilbud i Ballerup Kommune.

UGE 12	16	17	18	19	20	21
	lukket pga corona - alle forløb aflyst					
	09:30 AFLYST Revolution - Skoler, Institutioner og Kultur -	09:30 Aflyst Revolution - Skoler, Institutioner og 09:30 Aflyst istidsjæger	09:30 Aflyst Hønsfødde 10:00 Aflyst 13:00 Ugemøde	09:30 Aflyst hønsfødde og påskeæg	09:30 Aflyst Hønsfødde og påskeæg 12:00 Aflyst	
UGE 13	23	24	25	26	27	28
	lukket pga corona - alle forløb aflyst					
	09:00 Aflyst Geocatching i Måløv - Skoler, 09:30 Aflyst hønsfødde	09:30 Aflyst skoven fra oven 10:00 Aflyst HCA - Skoler,	09:30 Aflyst Hønsfødde og påskeæg (Spec.; Rugvænget) (Rytter) -	09:30 Aflyst Hønsfødde og påskeæg CLB	09:00 Aflyst Byvandring i Ballerup (4. kl.; Grantoften) - Skoler,	
	30	31	1 apr	2	3	4

2. CORONAVIRUS

Som i alle andre dele af samfundet har SPs aktiviteter i hovedparten af 2020 været underlagt restriktioner, som følge af coronavirus. Det har gjort det nødvendigt at tilpasse og justere aktiviteter og forholdsregler løbende.

Siden den første nedlukning i marts, har der været fokus på rengøring, hygiejne, håndsprit og afstand. Herudover har skiftende restriktioner gjort det nødvendigt med kort varsel at skifte mellem perioder med aflysning af alle aktiviteter, og perioder hvor få eller flere aktiviteter kunne gennemføres i tilpasset form.

Aflysninger

En række forløb og aktiviteter har måttet aflyses eller udskydes i årets løb. Ud af i alt 289 bookede forløb for skolerne blev 116 aflyst, heraf langt hovedparten som direkte konsekvens af nedlukningen i marts-april, samt et mindre antal aflysninger som følge af hjemsendte klasser og restriktioner.

For dagtilbud blev 22 af i alt 73 bookede forløb aflyst i 2020 af samme årsager.

Udover de almindelige forløb, måtte et større Bioblitz arrangement for indskoling og dagtilbud udskydes til 2021, og et samarbejde med Ballerup Folkedansforening måtte aflyses.

Alt i alt blev omkring en tredjedel af SPs planlagte forløb og aktiviteter i 2020 aflyst pga. coronavirusen.

Desuden blev en række møder med samarbejdspartnere, den årlige studietur og deltagelsen i konferencer og seminarer aflyst. Noget, der normalt er vigtigt for SP i forbindelse med udviklingen af egen praksis.

Tilpasning

Mange forløb måtte tilpasses med kort varsel, f.eks. ved at udelade visse aktiviteter, flytte flere aktiviteter udendørs samt ændre praksis omkring brug af materialer. Det har været en udfordring, da SPs tilgang til formidling i høj grad er baseret på involvering af sanserne, fysisk aktivitet og interaktion mellem deltagere og formidlere - metoder, som er blevet benyttet mindre i 2020.

Alligevel lykkedes det at gennemføre mange forløb og aktiviteter med et meningsfuldt udbytte, herunder et større rollespilsevent for mellemtrinnet, et samarbejde med Hotel- og Restaurantskolen og workshops om design. Året har desuden givet lejlighed til at se på alle aktiviteter med nye øjne og tænke ud af boksen. Vi er således godt rustet til et 2021, der også vil byde på udfordringer og restriktioner, før vi kan vende tilbage til en mere normal hverdag.

"Jeg vil blot sige tusind tak for i dag :) Børnene har virkelig nydt oplevelsen og givet positiv feedback."

Lærer efter corona-tilpasset forløb på skolen

Udeliv og udeundervisning

For at kunne understøtte skolerne og dagtilbuddenes arbejde, blev der samlet en række ressourcer på SPs hjemmeside, bl.a. råd om udeundervisning og udeliv i dagtilbud, undervisnings-

materialer til brug på skolen, beskrivelser af udendørs aktiviteter samt materiale til download; kort og guide til Ballerups naturområder, links til sider om udeundervisning og -aktiviteter m.m.

Alle ressourcer, der blev lagt på SPs hjemmeside dengang, er fortsat tilgængelige og kan forhåbentlig blive til nytte, da der i skrivende stund endnu er en nedlukning i gang.

Ressourcekasser

Der blev lavet et antal materialekasser med forskellige temaer, som skolerne kunne booke og låne til brug på egen hånd.

Undervisning på skolen

Endelig tilbød vi ved enkelte lejligheder undervisning ude på skolerne. Det var en ressourcekrævende og besværlig affære, som blev tilbudt for at hjælpe lærere og elever i en hård tid, hvor mange klasser ikke måtte forlade skolens matrikel, og hvor både elever og lærere søgte efter input i nødundervisningen.

3. DAGTILBUD

Sidemandskurser i Naturpædagogik.

Forsamlingsforbuddet skabte mulighed for en ny slags kurser gennem Krible Krable projektet med midler fra Novo Nordisk Fonden: Krible Krable- og Mikroforsker-kurser for pædagoger som sidemandsopplæringskurser.

Skoletjenesten fik tilskud til at afholde 2 kurser for børnehavegrupper og 3 for vuggestuegrupper, med én børnegruppe med personale ad gangen.

Kursets mål var at skabe et rum for pædagogernes egen læring om en naturpædagogisk metode.

Et kursus spændte over nogle uger, fra læsestof og forberedelse, til aktivitetstur med naturvejlederen og efterfølgende uger, hvor pædagoger og børn sammen afprøvede det nye materiale.

Til sidst en afsluttende evaluering med naturvejlederen.

Med Krible Krable-midlerne frikøbtes personale til forberedelse og evaluering med henblik på det videre arbejde i dagtilbuddet. Der blev også indkøbt en grej-rygsæk til børnegrupperne.

Tilbage meldingen var positiv:

"Vi har lært nye naturpædagogiske metoder som Mikroforsker, som vi har videreformidlet på personalemøde til kollegaer og implementeret i vores egen praksis."

De deltagende pædagoger ønsker mere af denne kursusform, da indholdet hurtigt bliver fælleseje for hele teamet. Metoderne er derfor nemme at implementere.

"Naturrygsækken står klar nu med grejet i så vi kan gå ud, når dagen byder til det. Vi skal ikke først til at arrangere og finde frem. Det gør det meget nemmere, og vi har brugt den hver uge siden kurset"

Pædagog efter deltagelse i sidemandskurser i Naturpædagogik

Sten overalt

Børn er samlere. Hvor de går finder de ting at putte i lommen f.eks. sten. Men hvad er sten egentlig? Skoletjenesten blev i 2020 en del af et landsdækkende geologinetværk sponsoreret af Nordea Fonden, hvor geologer i samarbejde med naturvejledere, udvikler materiale til geologiundervisning i folkeskolerne. Dette er et dynamisk fællesskab med kurser i geologi samt afprøvning og formidling af undervisningsmaterialer. SP har valgt at tilpasse noget af materialet til dagtilbud. Børnene leger geologer og finder sten i forskellige størrelser fra sand til store granitter. Vi undersøger sten og kategoriserer dem, lærer hvordan de er dannet mm. Forløbet vil fortsætte i 2021.

Det er bare vand

Dette forløb arbejder med vand som science projekt i dagtilbuddet. Her undersøgte børnene vands forskellige tilstandsformer og eksperimenterede med masse- og vægtfylde: Hvor mange æbler skulle i spanden for, at den var tungere end en spand vand? Børnene undersøgte, hvordan der tappes vand fra dunk og, hvordan vand kan fragtes i vandslanger uden at spilde en dråbe - det var med tungen lige i munden og styr på begge ender af vandslangen.

Dagtilbud i virkeligheden og Åben Dagtilbud

Ballerup Kommune begyndte i 2020 arbejdet med Åben Dagtilbud. I den forbindelse blev SP en del af *Dagtilbud i Virkeligheden* (DIV), som samler tilbud fra bl.a. kultur-, musik- og naturinstitutioner målrettet dagtilbud.

Tanken er, at dagtilbudene hurtigt kan få et overblik over hvilke tilbud, der dækker deres behov og nemt kan sende en anmodning om booking.

SP har lagt de første forløb op og vil fortsætte i 2021. Forløbene vil stadig kunne findes på skoletjenestens egen hjemmeside også. I 2021 kan SP også bruge Aula til kommunikation direkte med personalet i dagtilbuddene.

2 Naturvejledere - næsten

Vi skulle have haft to uddannede naturvejledere i skoletjenesten fra november 2020, men corona-begrænsningerne betød, at afslutningen på Lisas naturvejlederuddannelse blev rykket til april 2021. Vi glæder os til at have uddannede naturvejledere til både skole og dagtilbud.

"Vi skal købe vandslanger og spande med det samme, for dette er børnene meget optaget af"

Pædagog med vuggestuebørn.

De store opdagelser

2020 var 200-året for H.C. Ørstedes opdagelse af elektromagnetismen. Det blev fejret på landets naturvidenskabelige institutioner. I Ballerup blev det markeret med et samarbejde mellem bibliotek, museum og skoletjeneste om aktiviteter for børn.

Samarbejdet blev i foråret afbrudt af nedlukningen og blev i stedet afholdt som "hver for sig, men sammen om emnet"-arrangementer.

I skoletjenesteregi kunne dagtilbud rejse med en opdagelsesrejsende fra 1800-tallet tilbage i tiden og høre om danske mænd og kvinder, der havde gjort store naturvidenskabelige opdagelser. De hørte bl.a. om H.C. Ørsted, der ønskede at brede videnskaben ud til folket og derfor opfandt danske ord til naturen.

Børnene gik på opdagelse i deres eget lokalområde og fandt for dem nye ting i naturen - kendte de navnet eller skulle de finde på et nyt?

"Jeg tror det er den der blomst her jeg fandt"

4-årig pige kigger på sin blomst og peger i fagbogen

Bioblitz Ballerup

I samarbejde med Ballerup Bibliotekerne, Naturstyrelsen og Dansk Ornitologisk Forening planlagde SP Bioblitz Ballerup for alle storbørnsgrupper og indskolingsklasser til årets Naturvidenskabsfestival i uge 39. Projektet er blevet rykket til 2021 da corona-restriktioner betød, at skolerne trak sig.

En bioblitz er en tidsbegrænset indsamling og undersøgelse af et naturareals biologiske mangfoldighed. Ca. 100 skolebørn og 100 børnehavebørn var tilmeldt en 4 timers undersøgelse af 1 km² omkring Blokhytten. Målet var, at skoler og dagtilbud kunne lære om biodiversitet i deres egen kommune og afprøve en naturvidenskabelig arbejdsmetode, som de kunne arbejde videre med i deres eget lokalområde. Det indsamlede skulle registreres og efterfølgende udstilles.

4. SKOLER

2020 har på trods af corona-udfordringer budt på en række samarbejder. Samarbejder, der var planlagt i 2019 og som ændrede karakter undervejs, men som det ikke desto mindre lykkedes at gennemføre. Således har SP både samarbejdet med en designer, en jæger, Hotel og Restaurant-skolen, Ballerup Museum, Grantoftegaard, biblioteket, Rollespilsakademiet samt forskellige lærere.

Designworkshop

I faget Håndværk og design er der ofte fokus på slutproduktet. I samarbejde med designer Sandra Svendsen udviklede SP et projekt, hvor fokus i stedet lå på det, der går forud, nemlig idégenerering og designprocesser. Projektet, der fik navnet *Grundstof Ballerup*, var støttet af Børnekunstpuljen og Statens Kunstfond. Det var planen, at 8 klasser fra Baltorpskolens mellemtrin skulle have en inspirations-tur forskellige steder i kommunen, en designworkshop samt en fælles præsentation og udstilling af elevernes idéer på rådhuset. Coronarestriktioner satte en stopper for det store projekt, men det lykkedes at gennemføre dele af det, samt udbyde en ekstra runde designworkshops i september.

"Jeg underviser selv i Håndværk og design, og synes det er svært at få eleverne til at forstå og at fordybe sig i designprocesser. Men i samarbejde med Sandra og dig synes jeg vi nåede at lykkes med det..."

Lærer fra Hedegårdsskolen

Grønt smørrebrød

Efter samarbejdet med Hotel- og restaurantskolen (HRS) i 2019 omkring Kongens Jagtgilde havde begge parter lyst til at fortsætte samarbejdet. Det blev til projektet *Grønt smørrebrød*, hvor skoleklasser på mellemtrinnet sammen med elever fra HRS tilberedte vegetarisk smørrebrød over fire dage i september.

Inden mødet forberedte skoleklasserne sig gennem materiale udviklet af SP om smørrebrød gennem tiden og bæredygtig madlavning, og HRS-eleverne afprøvede og finpudsede opskrifterne. Ved selve forløbet blev smørrebrødet tilberedt af råvarer, som blev hentet på Grantoftegaards marker og tilberedt over bål og Trangia udendørs. Dagen blev afsluttet med fællesspisning.

Alt foregik naturligvis med alle forholdsregler ift. god afstand og hygiejne.

Økologi og dyrehold

I samarbejde med Grantoftegaard blev et nyt forløb med fokus på økologisk dyrehold og fødevarerproduktion udbudt til udskoling. Her mødte eleverne en ansat på gården, som arbejder med dyrene til dagligt. Efter en rundvisning i staldene og fortælling om dyreholdet, var det elevernes tur til at prøve kræfter med det praktiske arbejde, når de skulle sortere og registrere øremærker hos en flok får. Til sidst var der tid til at stille spørgsmål, som eleverne på forhånd havde forberedt om økologisk dyrehold.

Forløbet taler ind i Fælles Mål i Biologi i udskoling, omkring konventionelle og økologiske dyrkningsformer og bæredygtig produktion.

Et Mystisk Fund

I samarbejde med Ballerup Bibliotekerne udbød SP et undervisningsforløb om historiske kilder og søgemetoder. Eleverne fik udleveret en historisk genstand, samt opgaven at skrive en udstillingstekst til den. Men hvad er det for en ting, og hvad har den været brugt til?

Første skridt var at finde de rigtige søgeord til Google samt at tjekke websites og resultater i forhold til kvalitet og troværdighed. Derefter brugte eleverne en forsimplet udgave af bibliotekernes DK5-system over faglitteratur til at finde mere viden om deres ting/emne ude i biblioteket.

Tusind tak for en særdeles lærerig og spændende jagt i onsdags. Det var virkelig en god dag for børnene. De lærte en masse og havde det godt sammen.

Lærer fra Skovvejen Vest Skole

På jagt

I 2020 gentog vi succesen med forløbet *På Jagt*, som blev udviklet og gennemført i samarbejde med Nikolaj Hjort, lærer på Måløvvej Skole og tidligere jagtformidler, samt Grantoftegaard, som lagde jord til jagterne.

I alt 6 klasser fra mellemtrinnet kom med en jæger ud på en rigtig jagt. Eleverne mødtes med naturvejlederen i Pederstrup og de fulgtes ud til en nærliggende mark, hvor jægeren allerede var på plads i sit skjul. Fra kanten af marken kunne eleverne på sikker afstand følge jagten på henholdsvis ringduer og råvildt.

Efter jagten mødtes eleverne med jægeren, som fortalte om at være jæger, demonstrerede jagthundens kunnen og viste forskelligt udstyr frem. Tilbage i Pederstrup blev dagens bytte åbnet, parteret og tilberedt til smagsprøver på stedet.

Tidsrejsen

Det har længe været et ønske for SP at samarbejde med professionelle rollespillere for at lære mere om metoden, der er så velegnet til motiverende og differentieret undervisning. Det var derfor givende at få muligheden for at samarbejde med Rollespilsakademiet, selvom projektet desværre ikke blev helt som ventet pga. coronarestriktioner. Det lykkedes dog at sende 13 klasser på en tidsrejse, hvor eleverne ikke alene 'mødte' både Arkimedes, H.C. Ørsted, Charles Darwin, Marie Hammer og Inge Lehmann, men også hjalp dem med at sikre, at deres videnskabelige opdagelser ikke gik tabt.

5. KOMMENDE FORLØB

DAGTILBUD

Levebrød

Kornets liv inden melet og Bag brød på bål er to sammenhængende forløb, som vi udbyder til dagtilbud som en del af projektet *Levebrød*. Børnehavebørn kan opleve, så og høste forskellige kornarter i deres dagtilbud over sommeren, prøve at male korn, lære om de forskellige korntyper vi bruger i Danmark, høre om kornets betydning for bonden i gamle dage og nu, samt eksperimentere med gær og mel. Se mere under afsnittet Skoler.

Naturformidling til dagplejen

I efteråret undersøgte vi mulighederne for at lave naturformidlingstilbud til Ballerup Kommunes dagpleje. Efter en behovsafklaring med dagplejen om deres rutiner og interesser, glæder vi os til i 2021 at starte et samarbejde om naturpædagogisk formidling til dagplejere og deres småbørn. Til en start bliver formidlingen støttet af Krible Krable og Novo Nordisk Fonden gennem sidemandsoplærings kurser, der bliver

afviklet i april i mindre dagplejegrupper. Derefter bliver dagplejerne tilbudt naturformidling i overensstemmelse med kommunens dagtilbud. Vi ser frem til et spændende samarbejde.

Regnormen

Et forløb for de 0-3 årige, hvor vi lægger vægt på den sansende og undersøgende tilgang til naturen gennem historien om regnormen Ruth. Vi skaber mulighed for at kunne arbejde videre med emnet i dagtilbuddet under læreplanstemaerne Natur, science og udeliv samt kommunikation og sprog.

Naturens dag

I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet holdes der i uge 37 Naturens Uge for dagtilbud med forskellige naturoplevelser i deres nære natur. Søndag d. 19. september kan forældre og børn (hvis coronarestriktionerne tillader det) mødes ved Blokhytten til en spændende dag i naturen med naturvejlederen.

Flora Balderup

Et sommerforløb i samarbejde med Ballerup Museum og Ballerup bibliotekerne, hvor børnehavebørn møder den kloge kone, som bruger lægeplanter til medikamenter, kokken Noma, der bruger blomster i maden og den russiske storfyrstinde Olga, der er på jagt efter motiver til et kaffestel, hun vil dekorere. Undervejs lærer børnene om den lokale flora og om, hvordan blomster kan bruges til noget forskelligt.

Børnene laver også deres eget herbarium og maler blomster på porcelæn. Kopper og tallerkener bliver til sidst samlet til et *Flora Balderup stel*, der udstilles på museet og på biblioteket. Børnenes frokost bliver pyntet med spiselige blomster.

Forløbet udbydes også til indskolingsklasser, ligesom Ballerup bibliotek tilbyder forskellige arrangementer om emnet i samme periode.

Naturens skraldemænd

I forbindelse med affaldssortering i dagtilbud og Dansk Naturfredningsforenings landsdækkende affaldsindsamling i uge 15 udbyder SP forløbet *Naturens skraldemænd*. Hvilke planter og dyr kan nedbryde naturens eget affald? Der sættes en længerevarende undersøgelse i gang, om de også kan nedbryde menneskers affald. Børnene bliver mikroforskere, og dette forløb bygger bro mellem naturen, affaldssortering, forbrænding og genbrug.

Ballerups bondebørn leger

Kom med tilbage i tiden og oplev på egen krop, hvordan det var at være bondebarn i gamle dage i Ballerup. Børnene bliver forvandlet til bondebørn fra 1800-tallet og gamle lege og pligter på gården bliver afprøvet enten i naturen, i børnenes nærmiljø eller i landsbyen Pederstrup.

SKOLER

Dans i Ballerup

Dans og udtryk er et vigtigt fokusområde i faget idræt, og udgør en tredjedel af indholdsområdet til eksamen i 9. kl. Som et bidrag til undervisningen udvikler SP et tværfagligt undervisningsforløb om dans i Ballerup gennem 200 år. Eleverne kommer til at prøve kræfter med 4 forskellige danse, imens de bliver indført i deres lokale historie og danseteori. Som sparringspartnere på projektet er idrætslærer Andreas Baun Drejka, koreograf og idrætslærer Nanna Ankjærgaard samt Ballerup Folkedanserforening.

Flora Balderup

Et forløb om den lokale flora til indskoling. Se mere under afsnittet Dagtilbud.

Levebrød

I juni 2021 sætter SP brødet på dagsordenen: Brødet som fødevare, som religiøst symbol, en biologisk proces, et håndværk og et stykke kulturhistorie. Det sker sammen med en række andre skoletjenester: Folkekirkens Skoletjeneste i Ballerup-Furesø Provsti, Skolelandbruget i Furesø, Fiskebæk Naturskole og Skenkelsø Mølle Museum. Målgruppen i Ballerup Kommune er dagtilbud og mellemtrin.

Skoletjenesterne tilbyder et antal forløb inden for de områder, som de hver især finder relevante for dem. På den måde tilbydes en række forskelligartede tilbud og, der bliver mulighed for f.eks. at invitere klassen på en mølle og i en kirke samt studere gærceller i mikroskopet.

Projektet kalder vi *Levebrød* og der kan læses mere på hjemmesiden www.levebrod.dk.

6. FEM ÅR MED SKOLETJENESTEN

Siden Skoletjenesten Pederstrup startede 1. januar 2016 har der været en klar tendens: Stadig flere børn og unge, lærere og pædagoger har taget del i læringsaktiviteterne. Fra at 157 skoleklasser og 7 dagtilbud bookede sig ind i 2016, til 216 skoleklasser og 44 dagtilbud i 2019.

Kun 2020 har budt på en nedgang pga. corona-pandemien. Med pandemien blev fokus på læringsmiljøerne udenfor dagtilbud og skoler dog øget. Derfor sås en stigning i antallet af bookede læringstilbud til skolerne. Mere end 320 skoleklasser er booket ind i skoleåret 20/21. Og pandemien til trods, så afvikledes der i 2020 173 forløb til skoler og 51 til dagtilbud. Det er vi meget glade for.

Tendensen, at flere tager del i SPs tilbud, afspejler en række forhold. Krav og forventninger til den varierede skoledag (folkeskolereformen 2014) og de nye styrkede læreplaner i dagtilbuddene (2018) kan ses som det grundlag Skoletjenesten Pederstrup er oprettet på. I begge tilfælde er det også grundlaget for Åben Skole og Åben Dagtilbud. Disse forandringer er udgangspunktet for SPs arbejde: At skabe og tilbyde fagligt relevante læringsaktiviteter,

som understøtter de faglige og sociale forløb som pædagoger og lærere tilrettelægger.

Mulighed for forandring

I kølvandet på reformer følger strukturelle forandringer i skemalægninger, der med tiden har gjort det lettere at komme ud af huset. Hverdagen i skoler og dagtilbud har været, og er, i forandring. Med denne forandring er bl.a. fulgt en fælles koordinering af Åben Skole og Åben Dagtilbud organiseret i hhv. *Skolen i Virkeligheden* og *Dagtilbud i Virkeligheden*. Den generelle interesse for de eksterne læringsmiljøer er steget.

Når disse generelle betragtninger om dagilbuddene og folkeskolen er på plads, så er det værd at fremhæve nogle af de initiativer og tendenser, der er med til at skabe interesse og deltagelse i SPs eksterne læringsmiljø. Initiativer og tendenser som SP ønsker at fastholde og styrke.

Kerneopgave og vision

Skoletjenesten Pederstrup vil være en stærk faglig samarbejdspartner for børn og voksne i dagtilbud og folke-

skoler i Ballerup Kommune. Der tilbydes lokalt forankrede læringstilbud for alle årgange i dagtilbud og grundskole. Fokus er på høj faglig kvalitet og læring gennem deltagelse, oplevelse og autenticitet.

Med det udgangspunkt arbejder skoletjenesten ud fra visionen om, at alle børn og unge skal være fortrolige med deres hjemstavns natur, miljø, kultur og historie.

Kommunikation

En løbende, direkte kommunikation med lærere, pædagoger og ledere har gjort, at SP har skabt opmærksomhed omkring tilbud og aktiviteter. Der har også været fokus på at involvere det pædagogiske personale i skabelsen af aktiviteter og evaluering af samme. Brugen af Aula har gjort kommunikation enklere og nogle gange hurtigere, f.eks. til at finde testklasser.

Samtidig har det været vigtigt at skabe et tilbud, der var let tilgængeligt. Overskuelige beskrivelser af aktiviteter med relevante læringsmål, praktisk info og (for skolerne) muligheden for at booke med det samme gør det enkelt at få det tilbud, der passer.

Fordi dagtilbuddene stadig er tidligt i arbejdet med det Åbne Dagtilbud, er SP opmærksom på, hvordan der skabes de bedste veje for samme tilgængelighed som for skolerne. Aula og portalen Dagtilbud i Virkeligheden vil gøre noget, men der vil stadig være et behov for at komme ud med trykte materialer og være i dialog med pædagoger og ledere.

Ressourcer og rammer

Skoletjenesten er utrolig glad for at høre til i Pederstrup. Men ligesom landsbyen giver unikke muligheder, så har den også sine udfordringer. SP er vokset sammen med resten af landsbyen og det betyder, som det også kan læses andet steds, at der er pres på lokaler og ressourcer. For skoletjenesten har det at få to undervisningslokaler øget kapaciteten betydeligt, og det er afgørende fortsat at kunne have to lokaler til rådighed.

I 2019 bevilligede Kommunalbestyrelsen ved Budget2020 flere timer til arbejdet med dagtilbuddene. På samme måde har tilknytningen af en naturfaglig formidler til afvikling af læringsforløb to dage om ugen betydet, at SP har kunnet følge med efterspørgslen på naturfaglige forløb til både skoler og dagtilbud.

Forventningen er at efterspørgslen fra især dagtilbuddene vil stige, og SP håber at kunne imødegå en del af den med de nuværende midler.

Samarbejder

Det gælder for de første fem år, at samarbejder har fået en central plads i skabelsen af aktiviteter. Samarbejder skaber pr. automatik en god energi om en aktivitet, og det ses også når disse tilbud udbydes: Der er mange, der gerne vil være med, og de er ofte hurtigt 'udsolgt'. Ud over lærere og pædagoger, så har SP arbejdet sammen med præster, en kok, en designer, en jæger, en smed, landmænd, amatørskuespillere, pilgrimme, bibliotekarere, museumsfolk, folkedansere, en falkoner...

Skoletjenesten har først og fremmest samarbejdet med Ballerup Museum, hvis udstillinger og haver er ramme om en del aktiviteter. Også Grantoftegaard, Folkekirken og Folkekirkens Skoletjeneste i Ballerup-Furesø Kommune, Ballerup Bibliotekerne, Teaterforeningen KLIMA, Hotel- og Restaurantskolen og Baghuset er inspirerende og givende bekendtskaber.

Samarbejderne dyrker den tværfaglighed SP er så glad for. Samtidig fremmer mødet med andre fagligheder nysgerrighed og inspiration, hvilket igen udvikler egen praksis. Det er kerneværdier, som SP vil styrke i årene fremover.

Deltagelse i Kulturtjenesten og Ballerup Børnekulturfestival har også givet nogle gode oplevelser, hvor rigtig mange fik mulighed for at tage del i aktiviteterne.

Fremtidige indsatser

I de nærmeste år vil SP forsat arbejde med at konsolidere det etablerede. Der vil være et øget fokus på kvalitet i indhold gennem nye veje i ud-

viklingen af aktiviteter, herunder også en mere struktureret evaluering af aktiviteter. Det er ønsket, at aktiviteter der udvikles, i højere grad kan udbydes til både skoler og dagtilbud.

Over årene er der opstået en særlig opmærksomhed omkring arbejdet med rollespil som didaktisk metode, en interesse vi oplever, at mange lærere og pædagoger deler. Det er derfor ønsket at kunne arbejde mere struktureret med leg og indlevelse for alle aldersgrupper.

På samme måde er der god respons på aktiviteter, der kredser om fødevarer og madkultur. I Pederstrup smelter lokal- og kulturhistorie sammen med økologi og bæredygtighed, og i det krydsfelt findes en række fortællinger om menneskets liv i og med naturen. Disse muligheder og fortællinger vil skoletjenesten også undersøge nærmere.

De eksisterende samarbejder fortsætter, men nye ligger og venter sammen med bl.a. Ballerup Stadsarkiv.

Laura (6. kl) om dengang hun gik i 3. klasse:

"Jeg husker også at vi prøvede at gå i gammeldags skole på Pederstrup. Det var mega sjovt, fordi vi skulle klæde os ud og fik andre navne og skulle skrive med blæk og en masse andet sjovt. Det gad jeg godt prøve igen."

7. PEDERSTRUP

Gennem de seneste år er interessen for Pederstrup steget: Stadig flere private, skoler og dagtilbud gør brug af landsbyen, besøger museet, caféerne og dyrene i stalde og på folde. I takt med at besøgstallet er vokset, så er lokaler, toiletforhold, parkering, veje og den generelle adgang til landsbyen blevet udnyttet til det yderste.

Samarbejdet i landsbyen foregår på en god måde. Alle ønsker at imødekomme efterspørgslen, og det rejser helt naturligt spørgsmålet om, hvordan det i fællesskab lykkes.

Skoletjenesten vægter en god, løbende dialog med landsbyens øvrige aktører. Der trækkes på meget velvilje i skoletjenestens arbejde, og derfor engagerer SP sig i landsbyen.

I det næste præsenteres Skoletjenesten Pederstrups fysiske rammer og de udfordringer, der er i den forbindelse.

Ryttergården

Skoletjenesten Pederstrup bor på Ryttergården i Pederstrup. Stuehuset deles med Ballerup Folkedansforening, Færøsk Forening og Ryttergårdens Spillemænd. Der er kommet et godt samarbejde i stand: Alle hjælpes ad med at passe på det gamle hus og

holde sig ajour med, hvordan det går med aktiviteterne på stedet.

På 1. sal deles kontoret med Folkekirkens Skoletjeneste i Ballerup-Furesø Provsti. I 2020 blev timetallet for Skoletjenesten Pederstrups medarbejdere øget, således at der blev behov for i alt fem kontorpladser. I efteråret aftaltes det derfor med Ryttergårdens Spillemænd, at SP kunne opsætte et skrivebord i deres lokale på 1. sal, så længe der var plads til deres materialer – det er vi meget glade for. Stuen i stueetagen bruger SP til undervisning. Den er, på trods af udfordringer som søjler og akustik, en vigtig ressource mht. at kunne gennemføre de mange undervisningsforløb.

Undervisningslokaler

Rammerne om undervisning er en særlig udfordring. I årsrapporten fra 2019 fremhævedes det, at presset på udearealerne i landsbyen er stigende, en udfordring der i år ikke har været helt så stor pga. de mange aflyste aktiviteter. Udearealerne er en vigtig del af læringsaktiviteterne i Pederstrup, men der er også forløb, der i større grad foregår indendørs, særligt lokalhistoriske tilbud.

SP benytter sig af Ballerup Museums udstillinger og udearealer. Det sker i skiftende grad efter årstider og hvilke forløb, der udbydes. Koordineringen af disse aktiviteter foregår gnidningsløst. Alligevel er det tydeligt, at skolestuen ikke kan rumme både museets og skoletjenestens aktiviteter. Konkret handler det bl.a. om at skoletjenesten planlægger op til 14 måneder frem i tiden, mens museet planlægger deres aktiviteter mere ad hoc.

Skolestuen har været helt afgørende for at kunne imødekomme den stigende efterspørgsel på læringsaktiviteter, særligt de med lokalhistorisk indhold. Men skolestuen tilhører museet, og fremover skal de i højere grad kunne råde over lokalet.

I november tog skoletjenesten og museet derfor kontakt til Kultur & Fritids-udvalget for at få undersøgt, om der er mulighed for, at skoletjenesten kan anvende Loen, der i dag er udlejningslokale, til undervisning mandag til onsdag fra marts 2021.

Loen er i 2020 flere gange blevet brugt til undervisning, og det er bl.a. på baggrund af de erfaringer, at idéen med Loen er opstået. KFU har derfor godkendt og instillet til Økonomiudvalget, at Loen skal ændre status fra udlejningslokale til anvisningslokale fra mandag til og med onsdag, bort set fra helligdage og i skoleferier samt, at Loen i de dage henvises til Skoletjenesten Pederstrup i tidsrummet 8.00-16.30.

Ved Økonomiudvalgets møde d. 19.01.21 blev indstillingen godkendt.

Opbevaring af materialer

Med en skoletjeneste følger en masse udstyr: Fiske- og sommerfuglenet, kostumer, mikroskoper, bøger, gryder, pander, kort, historiske genstande, waders, kompasser, iPads, gps'er, udstoppede dyr og hønsefoder for blot at nævne nogle af de ting, der findes på 5 forskellige depoter.

Lofter, kældre og et svinehus med lidt fugt gør, at lokalerne er mere eller mindre egnede. Ønsket, om at kunne samle materialerne på færre steder og med lettere adgang, er derfor stort. Ikke mindst den blå ladcykel savner et hjem, ikke alt for langt fra det indhold, der skal i den.

Derfor påbegyndte SP i efteråret en undersøgelse af muligheden for at få opført et skur i forlængelse af Ryttergården (bag p-pladsen) til lad-

cykel og materialer. I skrivende stund skal der udarbejdes en helhedsplan for området, hvor opbevaring og placering af cykel indgår. Det afventer vi med spænding.

Dyrehold

I 2019 måtte hønseholdet sættes på pause, men i 2020 er hønsene tilbage til glæde for børn og voksne, der kommer forbi Lindbjerggaard.

Sammen med Ballerup Museum fik SP opført en ny og større hønsegård, således, at 10-15 elever kan komme med ind til hønsene i forbindelse med læringsaktiviteter. Hønsene flyttede ind umiddelbart før nedlukningen i marts, og således blev det medarbejdernes livline til Pederstrup: hønsene skulle fodres og passes på skift. Vi håber på kyllinger i 2021!

8. STATISTIK

I 2020 har i alt 4.310 børn og unge fra vuggestue til 9. klasse, samt 521 pædagoger og lærere deltaget i 224 læringsaktiviteter.

Det er 1.715 børn og unge færre end i 2019 og 685 færre end i 2018.

Tallene skal ses i lyset af forårets corona-nedlukning, hvor 138 læringsaktiviteter for dagtilbud og skoler blev aflyst

Dagtilbud

Der blev booket i alt 73 forløb til grupper på 0-5 års-området, hvoraf 51 blev gennemført. 20 forløb blev aflyst pga. nedlukningen i foråret og andre corona-relaterede årsager. Dagtilbud fra 4 ud af 5 distrikter deltog.

I alt deltog 861 børn og 136 pædagoger i 2020. Det er et lille fald ift. 2019, til trods for at der er gennemført flere forløb i 2020, hvilket primært skyldes, at der pga. corona-restriktionerne var færre børn til hvert forløb.

Folkeskoler

Der blev booket i alt 289 forløb for 0.-9. klasse, hvoraf 173 blev gennemført. Af de 116 aflyste forløb kan de 94 spores til forårets nedlukning. I alt deltog 3.449 elever og 385 lærere og pædagoger.

Alle folkeskoler på nær én tog del i skoletjenestens tilbud. For de deltagende skoler er der en spredning fra 4 til 28 forløb pr. matrikel.

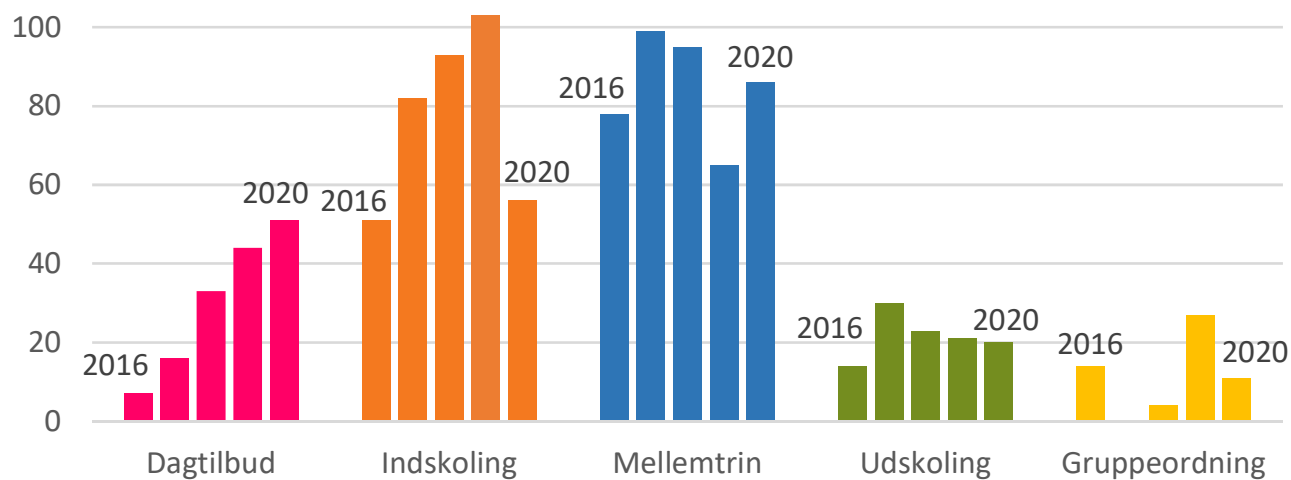
Gruppeordninger og specialtilbud

Det er første gang, at det ikke er alle skoler, der har booket læringsaktiviteter. Det drejer sig om Kasperskolen, og det skal i samme åndedrag bemærkes, at Ordblindinstituttet kun har deltaget i 4 forløb.

Selvom vi i 2019 kunne konstatere, at gruppeordningerne på Baltorpskolen og Hedegårdsskolen er flittigere brugere end almenklasserne, målt på antal besøg pr. klasse, så er den udvikling altså ikke gældende for Kasperskolen og Ordblindeinstituttet. Dermed er der en opgave med at sikre relevans og tilgængelighed for disse specialiserede tilbud.

Antal afviklede forløb 2016-20

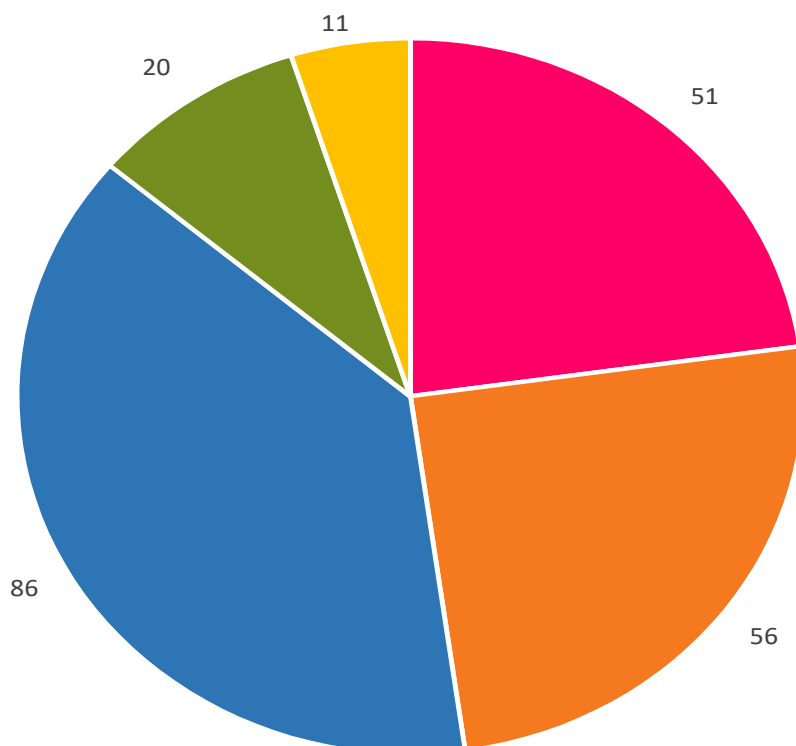
Fordelt på dagtilbud og skoler

Antal afviklede forløb 2020

fordelt på klassetrin

■ Dagtilbud ■ Indskoling ■ Mellemtrin ■ Udskoling ■ Gruppeordning

BALLERUP
KOMMUNE